

فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد شوشتر

سال چهارم، شماره نهم، تابستان ۱۳۸۹

تاریخ پذیرش: ۸۹/۳/۱

تاریخ دریافت: ۸۹/۱/۲۵

صص ۱۰۴ - ۸۷

بررسی علل گرایش دختران به ورزش های رزمی در شهر اصفهان

دکتر مجتبی شاهنوشی^۱ و نعیمه قاسمی^۲

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل گرایش دختران به ورزش های رزمی است. روش تحقیق این پژوهش از نوع پیمایشی بوده و جامعه آماری آن کلیه ورزشکاران شرکت کننده در کلاس های آموزش ورزش های رزمی و غیر رزمی هیأت های ورزشی بانوان شهر اصفهان در شش ماهه اول سال ۱۳۸۶ بوده است، که با روش نمونه گیری احتمالی - طبقه ایی تعداد ۳۰۰ ورزشکار به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار این پژوهش پرسشنامه تدوین شده توسط محقق بوده است. داده های این پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی با استفاده از

۱- عضو هیأت علمی گروه جامعه شناسی دانشگاه آزاد دهاقان (نویسنده مسؤول)

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد دهاقان

آزمون‌های دو و آزمون t دو گروه مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج نشان داد که: بین احساس عدم امنیت اجتماعی، بین تبلیغات رسانه‌ها، بین تشویق اطرافیان، بین سطح اجتماعی خانواده‌ها، بین بروز رفتارهای مردانه، بین حس ستیزه‌جویی، بین تخلیه انرژی و بین ویژگی‌های بدنی با گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: ورزش‌های رزمی - بانوان - عوامل - انگیزه

مقدمه

افراد تحت تأثیر عوامل مختلفی به فعالیت‌ها گرایش پیدا می‌کنند این عامل همان انگیزه‌ها هستند که به دو دسته تقسیم می‌شوند انگیزه‌های فیزیولوژیک و انگیزه‌های اجتماعی. انگیزه‌های فیزیولوژیک بر اساس نیازهای زیستی انسان‌ها بیان شده‌اند و انگیزه‌های اجتماعی در اثر یادگیری بوجود می‌آیند بر این اساس انگیزه‌های اجتماعی تحت تأثیر جامعه‌ای که فرد در آن رشد پیدا کرده است می‌باشد و در هر جامعه‌ای متناسب با فرهنگ آن جامعه شکل می‌گیرد. (هلیگارد، ۱۳۸۶) این انگیزه‌های اجتماعی باعث گرایش افراد به فعالیت‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی می‌شود. مشارکت ورزشی هم مانند دیگر رفتارهای اجتماعی متناسب با جنسیت، سن و حتی موقعیت اجتماعی افراد ابعاد متفاوتی به خود می‌گیرد از این رو، مشارکت ورزشی زنان به عنوان قشر عظیمی از جامعه مبحث جدید و گسترده این است که قابل بحث و پیگیری است.

در مشارکت ورزشی زنان انتخاب نوع ورزش جهت فراگیری، تمرین و رقابت آن ورزش متأثر از انگیزه‌ها، روحیات و شخصیت فرد نشأت گرفته که همان انگیزه‌های درونی است و گاه تحت تأثیر محیط اطراف یا جامعه‌ای است که فرد در آن زندگی می‌کند و این همان عوامل بیرونی‌اند. گرایش زنان به ورزش‌های مختلف سیر یکسانی را در سال‌های گذشته طی کرده است، اما مشارکت ورزشی زنان در ورزش‌های رزمی با توجه به نوظهور بودن سیر صعودی را طی کرده است. این توجه به فراگیری فنون رزمی ایده‌های جدیدی را در ذهن افراد جلوه می‌دهد از جمله این که ورزش‌های رزمی ماهیت خشن داشته و موجب افزایش روحیه پرخاشگرانه در آنها می‌شود این امر در نتایج پژوهش باقرزاده نشان داده شده که رابطه

معنی‌داری را بین پرخاشگری دانش‌آموزان رزمی کار و ورزشکاران رشته‌های گروهی و انفرادی غیر رزمی نشان داد (باقرزاده، ۱۳۷۴).

اما از سوی دیگر، نتایج دیگر تحقیقات نتایج معکوسی را نشان داد آنچنان که مشاهده گردید. علاوه بر آن، اختلاف معنی‌داری بین پرخاشگری در ورزشکاران گروهی و انفرادی وجود دارد (باقرزاده، ۱۳۷۴).

رایتر^۱ و همکاران در پژوهشی رابطه معکوسی بین درجه کمر بند با مدت زمان تمرین، اضطراب، خشم، خصومت و روان‌نژندی بدست آوردند. اما یکی از یافته‌های دیگری که در این پژوهش به دست آمد حالتی از آن بود که مدت زمان تمرین و درجه کمر بند رابطه مثبتی با اعتماد به نفس، مستقل بودن و عزت نفس ورزشکاران دارد (رایتر و همکاران، ۱۹۷۵).

دیویس و همکاران^۲ در چند گروه تأثیر تمرینات ورزش‌های رزمی بر درمان اختلالات روحی-روانی را بررسی کرد در این میان جودو را برای این پژوهش انتخاب کرد و نتایج آن نشان داد که تمرینات جودو منجر به کاهش میزان ناسازگاری‌های اجتماعی و افزایش مهارت‌های روانی در نابیناها و کودکان ناتوان می‌شود (دیویس، ۱۹۷۵).

نتایج پژوهش گرین^۳ نشان داد که کاراته و جودو نتایج مفیدی در کاهش رفتارهای نابهنجار در مردان و اختلالات رفتاری نوجوانان دارد. در این میان جودو تأثیری بیشتری در کاهش نوجوانان بزهکار داشته است و بعنوان یک برنامه درمانی در حالی معرفی شده است (گرین، ۱۹۹۰).

مک‌نیل و همکاران تمایلات خشن در شرکت کنندگان در کلاس‌های کاراته، جودو و آی‌کی‌دو در ۷ مدرسه را به آزمایش گذاشتند. در هر مدرسه آنها رابطه بین اهمیت کاتا و مواردی چون انجام دادن مدیتیشن در کلاس، مقدار احترامی که ورزشکاران به مربی خود و دیگران می‌گذاشتند، سطح تماس‌هایی که به مناطق حیاتی مجاز شمرده می‌شد را بررسی کردند. نتایج این تحقیق نشان داد که در مدارس که در کلاس‌های رزمی خود میزان

1 Reiter, H. (1975)

2 Davis

3 Green

فاکتورهای اشاره شد بیشتر بود. تمایلات خشن در آنها کمتر از دیگر مدارس بوده است (مک نیل و همکاران، ۱۹۸۹).

بلند و کلانگک تأثیر تمرینات رزمی بر روی ارتباطات اجتماعی افرادی با ناتوانی‌های جسمی را بررسی کردند نتایج نشان داد که ورزش‌های رزمی نیز مانند دیگر فعالیت‌های جسمی موجب افزایش ارتباطات اجتماعی در این افراد می‌شود (بلند و کلانگک، ۱۹۹۷).

اما پژوهش‌های انجام شده عمدتاً بر روی ورزشکاران مرد صورت گرفته و از جایی که روحیه زنان و مردان بسیار متفاوت از یکدیگر است در این پژوهش سعی بر آن شده است.

اما پژوهش‌های انجام شده عمدتاً بر روی ورزشکاران مرد صورت گرفته و از جایی که روحیه زنان و مردان بسیار متفاوت از یکدیگر است در این پژوهش سعی بر آن شده است. تا علل و عواملی که موجب گرایش بانوان جهت قرارگیری فنون رزمی شده است را شناسایی کرده و به این پرسش پاسخ طی دهد که کدام یک انگیزه‌های درونی یا عوامل بیرونی بیشتر موجب پدید آمدن این تمایل روزافزون بانوان جهت یادگیری ورزش‌های رزمی شده است.

اهمیت و ضرورت تحقیق

اگرچه امروزه افزایش مشارکت ورزشی بانوان و در پی آن کسب عناوین قهرمانی و ثبت رکوردهای جدید توسط آنان آینده روشنی را برای ورزش بانوان پیش‌بینی می‌کند اما این جریان پر شتاب چالش‌های عظیمی را نیز در پیش روی خود دارد. در این میان ورزش‌های رزمی به علت دارا بودن ظاهر خشن خود و تعارضاتی که با خصوصیات فیزیکی و ویژگی‌های روحی بانوان دارد از جمله ورزش‌هایی است که سؤالات زیادی را بر می‌انگیزد از سوی دیگر، فنون ورزش‌های رزمی به دلیل خصوصیات ویژه خود و عدم نیاز به وسیله، لباس و مکان خاص باعث می‌شود که این فنون علاوه بر اجرا و نمایش در میادین ورزشی، در سطح جامعه و در مکان‌ها و موقعیت‌های دیگری غیر از اماکن ورزشی نیز قابل اجرا باشد و این مسأله پرسش‌ها و نکات مبهمی را پیش روی خود دارد. زیرا این ویژگی خاص ورزش‌های رزمی، آن را به صورت چالشی در بین علوم اجتماعی و علوم ورزشی قرار داده است که آیا ورزش‌های رزمی صرفاً یک ورزش است یا می‌تواند یک رفتار اجتماعی نیز باشد؟ قرار گرفتن ورزش‌های رزمی

در طیف ما بین جامعه و ورزش این معنی دربر می‌گیرد که عوامل متعدد و مختلفی از سوی فرد موجب تمایل او به یادگیری ورزش‌های رزمی می‌شود. از این رو شناسایی این عوامل می‌تواند کمک شایانی جهت روشن شدن این موضوع باشد که آیا ورزش‌های رزمی یک ورزش جهت کسب سلامتی، تمرین و رقابت است یا یک رفتار اجتماعی آموخته شده جهت به کارگیری آن در جامعه؟

بنابراین یافتن این علل جهت بررسی و رفع چالش‌های موجود برای زنان در جامعه ضروری به نظر می‌رسد و شبهات زیادی را در تعارض بین رفتار اجتماعی و ورزش بودن ورزش‌های رزمی جهت بانوان برطرف می‌نماید.

از سوی دیگر با بررسی انگیزه‌های بانوان جهت یادگیری و تمرین ورزش‌های رزمی می‌توان راهکارها و پیشنهادهایی به مسئولین، مربیان و دست‌اندرکاران امر ورزش بانوان جهت دستیابی به اهداف متعالی در زمینه ورزش‌های رزمی ارائه داد.

اهداف تحقیق

- اهداف کلی تحقیق:

هدف کلی این پژوهش بررسی علل گرایش دختران به ورزش‌های رزمی است.

- اهداف جزئی تحقیق:

اهداف جزئی این تحقیق به شرح زیر می‌باشند:

- ۱- آیا عوامل اجتماعی باعث گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌شود.
- ۲- آیا عوامل فرهنگی باعث گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌شود.
- ۳- آیا عوامل اقتصادی باعث گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌شود.
- ۴- آیا عوامل روحی و روانی باعث گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌شود.
- ۵- آیا ویژگی‌های بدنی باعث گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌شود.

فرضیه یا پرسش‌های تحقیق

- ۱- آیا احساس عدم امنیت اجتماعی و کسب قدرت دفاع شخصی باعث گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌شود.
- ۲- حس ستیزه جویی و پرخاشگری گرایش دختران به ورزش‌های رزمی.
- ۳- بروز رفتارهای مردانه و کوشش جهت پوشاندن ضعف‌های زنانه گرایش دختران به ورزش‌های رزمی.
- ۴- تخلیه انرژی و هیجانات گرایش دختران به ورزش‌های رزمی.
- ۵- تشویق دوستان، والدین و مربیان گرایش دختران به ورزش‌های رزمی.
- ۶- تبلیغات در رسانه‌های گروهی گرایش دختران به ورزش‌های رزمی.
- ۷- سطح اجتماعی خانواده‌ها گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه وجود دارد.
- ۸- ویژگی بدنی دختران گرایش آنان به ورزش‌های رزمی.

روش شناسی تحقیق

این پژوهش از نوع پیمایشی یا زمینه‌یابی است. زیرا تحقیق پیمایشی روشی برای بررسی ماهیت، ویژگی‌ها و ادراک‌های شخصی نظیر نگرش‌ها، باورداشت‌ها، عقاید و امور مورد علاقه مردم در زمان حال می‌باشد و از طریق تجزیه و تحلیل پاسخ پرسش‌هایی که به دقت تدوین شده است به بررسی موضوع می‌پردازد (پاشا شریفی، شریفی، ۱۳۸۰).

ابزار اندازه‌گیری

به علت اینکه در تحقیقات پیمایشی پرسشنامه بهترین وسیله برای جمع‌آوری داده‌ها می‌باشد و باعث مشارکت فعال آزمودنی‌ها در تحقیق می‌شود. در این پژوهش از پرسشنامه بسته پاسخ استفاده شده است.

پرسشنامه این پژوهش بر اساس اهداف پژوهش و با توجه به متغیرهای مورد اندازه‌گیری تدوین شده است که شامل دو قسمت می‌باشد. قسمت اول شامل مشخصات فردی و قسمت دوم شامل ۳۵ سؤال است که مربوط به علل فرهنگی، اجتماعی، خانوادگی، اقتصادی و روانی

تأثیرگذار بر گرایش دختران به ورزش‌های رزمی می‌باشد. برای تعیین روایی پرسشنامه مبنی بر اینکه آیا ابزار اندازه‌گیری دقیقاً همان چیزی را که مورد نظر ما است یا خیر و از روش اعتبار صوری استفاده شده است. منظور از اعتبار صوری شناسایی اعتبار شاخص‌ها یا معرف‌های پژوهش از طریق مراجعه به داوران است (ساروخانی، ۱۳۸۳).

بعد از تنظیم سؤالات، پرسشنامه‌ها برای تعدادی از کارشناسان امر ارجاع داده شد و محتوای آن با قضاوت متخصصین اصلاح شد و به این ترتیب بعد از بازبینی کارشناسان روایی محتوای آن نیز تأیید شد. اما برای اینکه ابزار تحقیق نیز بعنوان وسیله‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات معتبر باشد تا پژوهشگر بتواند به داده‌ها اعتماد کند باید اعتبار یا پایایی پرسشنامه اندازه‌گیری شود. اعتبار یا پایایی به این معنی است که اگر یک آزمون چند بار تحت شرایط یکسان درباره یک آزمودنی اجرا شود نمره وی در همه مواد یکسان باشد (شریفی و همکاران، ۱۳۸۰).

اعتبار یا پایایی پرسشنامه نیز با روش بازآزمایی مورد سنجش قرار گرفته و مقدار آن ۷۶٪ برآورد شد. که این رقم مقدار قابل قبولی جهت معتبر بودن ابزار اندازه‌گیری پژوهش می‌باشد.

جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش کلیه ورزشکاران دختر شرکت‌کننده در کلاس‌های آموزش ورزش‌های رزمی و غیر رزمی هیأت‌های ورزش رزمی بانوان شهر اصفهان می‌باشد که طبق آمار رسمی و معتبر هیأت پزشکی ورزشی در شش ماهه اول سال ۱۳۸۶ برای آنان بیمه ورزشی صادر شده است از این رو از نظر سازمان تربیت بدنی به عنوان ورزشکار رسمی شناخته شده‌اند.

بنابراین جامعه آماری این پژوهش در همه رشته‌ها ۴۳۲۰۰ نفر بوده که از این تعداد ۱۱۰۳۵ نفر رزمی کار بوده‌اند.

حجم نمونه و روش نمونه گیری

روش نمونه گیری در این پژوهش احتمالی - طبقه ای می باشد و حجم نمونه با استفاده از فرمولک و کران^۱:

$$x = \frac{t^2 pq}{d^2} \div \left(1 + \frac{1}{N} \left(\frac{t^2 pq}{d^2} - 1 \right) \right)$$

محاسبه شده که در آن از سه مؤلفه اصلی t^2 ، $p \times q$ و d استفاده شده است. در این فرمول t سطح اطمینان برای آزمون فرضیه صفر می باشد و برابر با $1/96$ در نظر گرفته شده است. D نماد فاصله اطمینان برای برآورد پارامترهای جامعه بر اساس محاسبات انجام شده در نمونه آماری است که برابر با $0/05$ در نظر گرفته شده است. N نشان دهنده حجم جامعه آماری است و $p \times q$ نماد پراکندگی متغیرهای مورد مطالعه و در واقع پارامتری از جامعه آماری است. در این پژوهش با توجه به فرمول فوق و محاسبات انجام شده حجم نمونه 300 نفر برآورد شد.

شیوه تجزیه و تحلیل داده ها

در این تحقیق جهت بررسی داده های بدست آمده در مبحث آمار توصیفی از جداول فراوانی یک بعدی و دوبعدی فنون ترسیمی (نمودار و ...) و در مبحث آمار استنباطی از آزمون خی دو و آزمون t دو گروه مستقل استفاده شده است.

متغیرهای تحقیق

متغیر مستقل متغیری است که بر دیگر متغیرها یا یک متغیر تأثیر گذار است.

و متغیر وابسته متغیری است که اثرپذیر است که در این پژوهش گرایش به یادگیری ورزش‌های رزمی متغیر مستقل می‌باشد (سرمد و همکاران، ۱۳۷۸).
به طور خلاصه در این پژوهش متغیر مستقل و متغیر وابسته به شرح زیر می‌باشند:

متغیر وابسته

یادگیری و علاقه به انجام ورزش‌های رزمی

متغیر مستقل

احساس عدم امنیت

حس ستیزه جویی

بروز رفتارهای مردانه

تخلیه انرژی و هیجانات

تشویق دوستان، والدین و مربیان

تبلیغات در رسانه‌ها

سطح اجتماعی خانواده‌ها

ویژگی‌های بدنی

نتایج آزمون فرضیه‌ها

جدول شماره (۱-۱) نتایج آزمون t جهت مقایسه میانگین حس عدم امنیت اجتماعی در دو گروه ورزشکاران رزمی و غیر رزمی

متغیر	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح معنی‌داری	t
داشتن حس امنیت	ورزشکاران رزمی	۳۴	۸/۵۲۹۴	۱/۷۴۴۸۷	۱۰۴	۰/۰۴۸	۲/۰۶
	ورزشکاران غیر رزمی	۷۲	۷/۴۱۶۷	۱/۶۸۴۶۴	۶۲/۷۹	۰/۰۲۴	

جدول فوق نشان می‌دهد که نتایج آزمون t برابر با ۲/۰۶ بوده است که با در نظر گرفتن پنج درصد خط بزرگتر از t جدول است. لذا فرض صفر رد شده و بین کسب حس امنیت و

گرایش دختران به ورزش های رزمی رابطه معنی داری وجود دارد. در این صورت فرضیه اول پژوهش مورد تأیید می شود.

جدول شماره (۱-۲): نتایج آزمون t جهت مقایسه میانگین حس ستیزه جویی در دو گروه ورزشکاران رزمی و

غیر رزمی

متغیر	گروه ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح معنی داری	t
حس ستیزه جویی	ورزشکاران رزمی	۹۸	۷/۳۷۷۶	۱/۶۵۲۹۶	۲۸۰	۰/۱۶۷	-۱/۳۸۵
	ورزشکاران غیر رزمی	۱۸۴	۷/۶۷۳۹	۱/۷۴۰۶۰	۲۰۷/۱۱۵	۰/۱۶۱	

جدول فوق نشان می دهد که نتایج آزمون t برابر با -۱/۳۸۵ بوده است که با در نظر گرفتن پنج درصد خطا کمتر از t جدول است. لذا فرض صفر تأیید شده و بنابراین بین کسب حس ستیزه جویی و گرایش دختران به فراگیران ورزش های رزمی تفاوت معنی داری وجود ندارد به این ترتیب فرضیه دوم پژوهش رد می شود.

جدول شماره (۱-۳): نتایج آزمون t جهت مقایسه میانگین داشتن حس مردانه در دو گروه ورزشکاران رزمی و

غیر رزمی

متغیر	گروه ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح معنی داری	t
حس مردانه	ورزشکاران رزمی	۹۹	۳/۰۵۰۵	۰/۸۰۰۱۸	۲۸۵	۰/۰۴۲	-۲/۰۴۶
	ورزشکاران غیر رزمی	۱۸۸	۳/۲۶۰۶	۰/۸۴۰۹۰	۲۰۸/۲۲۳	۰/۰۳۹	

جدول فوق نشان می دهد که نتایج آزمون t برابر با -۲/۰۴۶ بوده است که با در نظر گرفتن پنج درصد خطا کمتر از t جدول است. لذا فرض صفر تأیید شده و بنابراین بین داشتن حس مردانه دختران و گرایش آنان به فراگیری ورزش های رزمی تفاوت معنی داری وجود ندارد به این ترتیب فرضیه سوم پژوهش رد می شود.

جدول شماره (۴-۱): نتایج آزمون t جهت مقایسه میانگین تخلیه انرژی در دو گروه ورزشکاران

رزمی و غیر رزمی

متغیر	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح معنی‌داری	t
تخلیه انرژی	ورزشکاران رزمی	۱۰۱	۴/۶۲۳۸	۱/۱۹۰۳۹	۲۸۹	۰/۰۰۰	-۴/۴۵۸
	ورزشکاران غیر رزمی	۱۹۰	۵/۴۳۶۸	۱/۶۱۴۶۵	۲۵۹/۷۸۱	۰/۰۰۰	

جدول فوق نشان می‌دهد که نتایج آزمون t برابر با -۴/۴۵۸ بوده است که بادر نظر گرفتن پنج درصد خطا کمتر از t جدول است. لذا فرض صفر تأیید شده و بنابراین بین تخلیه انرژی و گرایش دختران به فراگیری ورزش‌های رزمی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد و فرض چهارم پژوهش رد می‌شود.

جدول شماره (۵-۱): نتایج آزمون t جهت مقایسه میانگین تبلیغات رسانه‌ها در دو گروه ورزشکاران

رزمی و غیر رزمی

متغیر	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح معنی‌داری	t
تبلیغات رسانه‌ها	ورزشکاران رزمی	۱۰۳	۵/۰۵۸۳	۱/۲۱۹۳۳	۲۷۸	۰/۰۰۸	۲/۶۶۱
	ورزشکاران غیر رزمی	۱۷۷	۴/۶۳۲۸	۱/۳۲۹۵۸	۲۲۸/۵۶۵	۰/۰۰۷	

جدول فوق نشان می‌دهد که نتایج آزمون t برابر با ۲/۶۶۱ بوده است که بادر نظر گرفتن پنج درصد خطا از t جدول بیشتر است. لذا فرض صفر تأیید نشده و بنابراین بین تبلیغات رسانه‌ها و گرایش دختران به فراگیری ورزش‌های رزمی تفاوت معنی‌داری وجود دارد به این ترتیب فرضیه پنجم پژوهش تأیید می‌گردد.

جدول (۱-۶): نتایج آزمون t جهت مقایسه میانگین طبقه اجتماعی دو گروه ورزشکاران

رزمی و غیر رزمی

t	سطح معنی داری	درجه آزادی	انحراف معیار	میانگین	تعداد	گروه‌ها	متغیر
-۰/۱۹۱	۰/۰۰۸	۲۷۱	۳/۱۷۰۸۲	۱۵/۸۵۱۹	۲۷	ورزشکاران رزمی	طبقه اجتماعی
	۰/۰۰۷	۲۲۸/۵۶۵	۳/۱۱۳۰۷	۱۵/۹۷۷۶	۱۳۴	ورزشکاران غیر رزمی	

جدول فوق نشان می‌دهد که نتایج آزمون t برابر با -۰/۱۹۱ بوده است که با در نظر گرفتن پنج درصد خطا از مقدار t جدول کمتر است. لذا فرض صفر تأیید شده و بنابراین بین سطح اجتماعی و گرایش دختران به فراگیری ورزش‌های رزمی تفاوت معنی داری وجود ندارد به این ترتیب فرضیه ششم پژوهش رد می‌شود.

جدول (۱-۷): نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین اندازه بدن در دو گروه ورزشکاران

رزمی و غیر رزمی

t	سطح معنی داری	درجه آزادی	انحراف معیار	میانگین	تعداد	گروه‌ها	متغیر
-۱/۲۳۴	۰/۲۱۸	۲۸۹	۵/۳۹۲۲۳	۲۱/۱۷۰۵	۱۰۱	ورزشکاران رزمی	اندازه بدن
	۰/۲۹۰	۱۳۸/۱۷۵	۳/۱۹۱۴۷	۲۱/۷۹۱۸	۱۹۰	ورزشکاران غیر رزمی	

جدول فوق نشان می‌دهد که نتایج آزمون t برابر با -۱/۲۳۴ بوده است که با در نظر گرفتن پنج درصد خطا از t جدول کمتر است. لذا فرض صفر تأیید شده و بنابراین بین اندازه بدنی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی تفاوت معنی داری وجود ندارد به این ترتیب فرضیه هفتم پژوهش رد می‌شود.

جدول (۸-۱): نتایج آزمون خی در جهت بررسی تأثیر میزان تشویق به گرایش دختران

به ورزش‌های رزمی

شاخص‌های آماری طبقه	فراوانی مشاهده شده	فراوانی مورد انتظار
بدون تشویق	۲	۲۱/۵
میزان تشویق کم	۶	۲۱/۵
میزان تشویق متوسط	۷	۲۱/۵
میزان تشویق زیاد	۷۱	۲۱/۵
جمع	۸۶	۸۶

متغیر	شاخص‌های آماری	درجه آزادی	سطح معنی داری	آزمون خی دو
میزان تشویق		۳	۰/۰۰۰	۱۵۲/۶۰۵

نتایج فوق نشان می‌دهد که خی دو بدست آمده برابر با ۱۵۲/۶۰۵ با درجه آزادی ۳ از خی دو جدول که برابر با ۷/۸۱۵ می‌باشد بیشتر است. بنابراین فرض صفر رد می‌شود و فرض مقابل پذیرفته می‌شود در این صورت بین تشویق اطرافیان و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی داری وجود دارد. گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

خلاصه یافته‌ها

این پژوهش با هدف بررسی علل گرایش دختران به ورزش‌های رزمی در سال ۱۳۸۶-۸۷ انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش کلیه ورزشکاران شرکت کننده در کلاس‌های آموزش ورزش‌های رزمی و غیر رزمی هیأت ورزشی بانوان شهر اصفهان بوده است.

بنابراین جامعه آماری این پژوهش در همه رشته‌ها ۴۳۲۰۰ نفر بوده که از این تعداد ۱۱۰۳۵ نفر رزمی کار بوده اند. روش نمونه گیری این پژوهش احتمالی - طبقه ای می‌باشد و حجم

- نمونه تعیین شده با استفاده از فرمول کوکران ۳۰۰ نفر برآورد شد. با استفاده از آزمون خی دو و آزمون t دو گروه مستقل نتایج از آزمون فرضیه‌ها بدست آمد:
- بین احساس عدم امنیت اجتماعی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود دارد.
 - بین تبلیغات رسانه‌ها و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود دارد.
 - بین تشویق اطرافیان و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود دارد.
 - بین سطح اجتماعی خانواده‌ها و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود ندارد.
 - بین بروز رفتارهای مردانه و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود ندارد.
 - بین حس ستیزه جویی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود ندارد.
 - بین تخلیه انرژی و هیجانات و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود ندارد.
 - بین ویژگی بدنی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌دار وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج این پژوهش که در آن به بررسی علل گرایش دختران به ورزش‌های رزمی پرداخته شده است نشان داده است که: اغلب ورزشکاران زن جوان بوده و در محدوده سنی ۵۰-۳۰ سال قرار دارند. این موضوع مؤکد این نکته است که در دوران جوانی بدن دارای قابلیت‌های بهتری نسبت به دیگر مقاطع سنی جهت انجام فعالیت‌های ورزشی دارد.

از سوی دیگر مدرک تحصیلی ورزشکاران شرکت کننده در این پژوهش کارشناسی بوده است که این امر گویای وضعیت فرهنگی و گرایش افراد جامعه به کسب مدارک دانشگاهی است. طبق نتایج حاصل از این پژوهش ورزش رزمی بیشتر از ورزش‌های دیگر مورد علاقه ورزشکاران بوده است و اکثر آنها دارای اندازه بدنی متوسط بوده‌اند که این امر عامل مطلوبی جهت موفقیت در فعالیت‌های ورزشی است. اما، اغلب ورزشکاران این پژوهش متعلق به طبقه پایین جامعه هستند این نتیجه نشان می‌دهد از آنجایی که طبقه مرفه و بالای جامعه با توجه به

داشتن امکانات و فرصت‌های مناسبی که در دسترس دارد می‌تواند در دیگر زمینه‌های اجتماعی از قبیل تحصیل، اشتغال و ... موفقیت داشته باشد اما طبقه پایین جامعه با توجه به اینکه به دلایل گوناگونی که عمدتاً مالی است نمی‌تواند در دیگر زمینه‌ها در جامعه حضور داشته باشد و به فعالیت پردازد لذا ورزش و شرکت در فعالیت‌های ورزشی را بعنوان وسیله‌ای مناسب جهت مشارکت و موفقیت در جامعه می‌داند.

طبق نتایج حاصل از این پژوهش تشویق زیاد اطرافیان مبنی بر شرکت افراد در فعالیت‌های ورزش عامل انگیزشی مثبتی گزارش شده است که به لحاظ روانشناختی نیز تشویق و ترغیب دیگران موجب ایجاد برانگیختگی در فرد شده که می‌تواند باعث موفقیت ورزشکار شود. نتایج این پژوهش نشان داد که تبلیغات رسانه‌ها گرایش معنی‌داری با گرایش دختران به ورزش‌های رزمی دارد. رسانه‌ها که در رأس آنها تلویزیون و سینما قرار دارد با به تصویر کشیدن صحنه‌هایی از اجرای فنون رزمی توسط زنان می‌تواند تا حدی تصویری از اجرای قدرت را در ذهن بینندگان زن ایجاد کند. این موقعیت‌ها که اغلب موجب برتری زنان در صحنه‌های مبارزه می‌شود توانسته است عاملی جهت گرایش دختران به آزمودن استعداد و قدرت خود در دستیابی به خواست‌ها و ایده‌آل‌های خود شود. ایده‌آل‌هایی که تحقق آنها در واقعیت به لحاظ فرهنگی و اجتماعی تا حدود زیادی بر مبنای ضعف جایگاه زنان تقریباً غیر ممکن می‌باشد.

دیگر نتیجه این پژوهش نشان داد که بین احساس عدم امنیت اجتماعی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی رابطه معنی‌داری وجود دارد. امنیت اجتماعی زنان یکی از معضلات مهم در جامعه است که به صورت گوناگونی نظیر کیف‌قاپی، تجاوز، ایجاد رعب و وحشت و ... دیده می‌شود و در راستای این معضل اجتماعی راه‌حلی‌هایی ارائه و به زنان پیشنهاد شده است. اما زنان یادگیری فنون رزمی به منظور دفاع از خود را یکی از مؤثرترین راه‌ها جهت رهایی از این موقعیت‌ها می‌دانند.

زنان فراگیری فنون رزمی را به مثابه سلاحی می‌دانند که می‌توانند همیشه و همه جا همراه خود داشته باشند.

آزمون فرضیه چهارم نشان داد که بین بروز رفتارهای مردانه از سوی ورزشکاران رزمی کار زن و گرایش آنها به ورزش‌های رزمی رابطه معنی داری وجود ندارد. این نتیجه می‌تواند بیانگر آن باشد که علاوه بر دارا بودن ظاهری خشن و مردانه فنون رزمی نمی‌توان انتظار بروز رفتارهای مردانه را هم از سوی ورزشکاران رزمی زن بود.

آزمون فرضیه پنجم تأثیر مثبت تشویق اطرافیان را بر گرایش دختران به ورزش‌های رزمی را نشان داده است. این امر حاکی از اثر انگیزشی، تشویق در برانگیختگی افراد جهت فراگیری فن، حرفه یا ورزشی خاصی می‌باشد.

عدم ارتباط بین دارا بودن حس ستیزه جویی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی که در آزمون فرضیه ششم به اثبات رسید می‌تواند پیامد نتیجه بدست آمده از آزمون فرضیه چهارم باشد علاوه بر آن که طبق تعریف و تفسیر اساتید ورزش‌های رزمی و بر خلاف داشتن حرکات خشن، ورزش‌های رزمی ورزشکار را به آرامش روحی و دیگر خصایص اخلاقی و روانی آرام و متین دعوت می‌کند علاوه بر این اغلب تکنیک‌های رزمی حالت نمایشی داشته و با هدف ضربه زدن به سلامتی حریف صورت نمی‌گیرد.

آزمون فرضیه هفتم نشان داد که ورزش‌های رزمی وسیله ای جهت تخلیه انرژی نمی‌باشد. این نتیجه به این علت است که چون ورزش‌های رزمی اغلب به صورت حرکات پرتابی صورت می‌گیرد نمی‌تواند موجب تخلیه انرژی ورزشکاران شود لذا دیگر ورزش‌ها به علت داشتن ماهیت هوازی بیشتری می‌تواند در تخلیه انرژی ورزشکار مؤثرتر باشد.

در این پژوهش بین اندازه بدنی ورزشکاران رزمی و گرایش دختران به ورزش‌های رزمی نیز رابطه معنی داری مشاهده نشد. این امر می‌تواند گویای این باشد که در ورزش‌های رزمی علاوه بر وجود رده‌های سنی، دسته‌های وزنی نیز وجود دارد و هر کس جهت اجراهای تکنیک‌ها یا مبارزه می‌تواند در دسته وزنی خاص خود شرکت کرده و توانایی‌های خود را با دیگر افرادی که هم وزن خود هستند مقایسه کنند.

پیشنهادات

با توجه به نتایج بدست آمده در این پژوهش جهت دستیابی به دستاوردهای بهتری در زمینه ورزش رزمی بانوان پیشنهادات زیر ارائه می‌شود:

۱- با توجه به استقبال دختران از ورزش‌های رزمی امکانات مناسبی در اختیار این قشر از جامعه جهت مشارکت بیشتر در فعالیت‌های این رشته ورزشی قرار گیرد.

۲- با توجه به تأثیر تبلیغات و رسانه‌ها در جلب توجه دختران به فراگیری ورزش‌های رزمی متصدیان امر سینما و تلویزیون جلوه صحیح و متناسب با واقعیات را به نمایش بگذارند.

۳- با توجه به استقبال قشر متوسط جامعه از این پژوهش توصیه می‌شود امکانات ورزشی متناسب با شرایط این طبقه از اجتماع فراهم شود تا از طریق استعدادهای ورزشی این رشته را شناسایی و تقویت کرد.

۴- نتایج نشان داده که ورزش‌های رزمی موجب پرورش روحیه خشن و مردانه در زنان نمی‌شود لذا متصدیان این فرهنگ که ورزش‌های رزمی نیز مانند دیگر ورزش‌ها می‌تواند برای بانوان مفید باشد، را رواج دهند.

منابع

۱- باقر زاده، فضل الله (۱۳۷۴)، بررسی و مقایسه رفتار پرخاشگرانه بین ورزشکاران رشته‌های رزمی و غیر رزمی مدارس راهنمایی پسرانه متین (۱۲ - ۱۴) ساله تهران، به راهنمایی حسن عشایری، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.

۲- سرحد، زهره، و همکاران (۱۳۷۸)، روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات آگاه،

۳- ساروخانی، باقر (۱۳۸۱)؛ روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی؛ تهران. پژوهشگاه علوم انسانی جلد اول، چاپ هفتم

۴- شریفی، پاشا و شریفی، نسرين (۱۳۸۰)، روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات سخن،

۵- مرندي، حسن (۱۳۶۸)، درآمدی بر روانشناسی، ارنست هیلگارد: انتشارات دانشگاه تهران؛ جلد اول

6- Blind, E.M. and Meclumg,L.R. (1997) Enhancing The Physical and Social interaction Through Recreational Activity: Accounts of Individuals with physical discobility. . Adapted. Physical Activity Quarterly 14: 327/344

- 7- Davis, B. and Byrd, R.j. (1975) Effects of judo on the E durable Mentally Retarded. Journal of spent medicine 15: 337-341
- 8- Mac Neil , M.L. and Nosan chuck. (1989). The Effects of Traditional and Martial Ant on aggressiveness. Aggressive Behavior 15:153-159
- 9- Reiter,H , (1975) A uote on the Relationship Between Anxiety and Karate Participation. Mankind Quarterly 16:127-128

